

Bài 24. RỪNG NHIỆT ĐỚI

I MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

Sau bài học này, giúp HS:

1. Về kiến thức

Trình bày được các đặc điểm của rừng nhiệt đới.

2. Về kĩ năng, năng lực

- Biết tìm kiếm các thông tin về rừng nhiệt đới.
- Khai thác các thông tin, kiến thức qua tranh ảnh, sơ đồ.

3. Về phẩm chất

Có lối sống xanh với môi trường, có trách nhiệm bảo vệ rừng.

II CHUẨN BỊ

Tranh ảnh, video về rừng nhiệt đới trên Trái Đất

III GỢI Ý CÁCH THỨC TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

1. Mở đầu

GV có thể mở đầu bài học theo SGK, hoặc GV cho HS xem hình ảnh về rừng nhiệt đới, video về tầm quan trọng của rừng nhiệt đới, từ đó dẫn dắt vào bài học.

260

IV TÀI LIỆU THAM KHẢO

Rừng khộp là kiểu rừng thưa cây lá rộng, rụng lá vào mùa khô vốn chỉ có ở khu vực Đông Nam Á. Tại Việt Nam, Tây Nguyên là nơi duy nhất có kiểu rừng này, trong đó địa điểm thuận lợi để khám phá rừng khộp là vườn quốc gia Yok Đôn. Khác hẳn không khí ướt át, âm u thường có ở những khu rừng già, vườn quốc gia Yok Đôn mang một màu sắc mới mẻ, ấm áp rất riêng. Cây rừng nơi đây không cao lớn, đồ sộ mà thanh mảnh, mọc thưa thớt, thoáng đãng. Những tia nắng nhẹ xuyên qua lá cây mang sức sống cho cỏ, le và những cây con mọc um tùm bên dưới.

2. Hình thành kiến thức mới

Mục 1. Đặc điểm rừng nhiệt đới

– Phần đặc điểm chung: GV có thể đặt các câu hỏi phát vấn cho HS: Điều kiện khí hậu chung ở vùng nhiệt đới như thế nào? Có những kiểu rừng chính nào ở vùng nhiệt đới? HS đọc thông tin và trả lời. GV đánh giá và tổng kết.

– Phần hai kiểu rừng: GV hướng dẫn HS tìm hiểu các thông tin của hai loại rừng này về phạm vi, đặc điểm thực vật. Sau khi HS nắm bắt được, GV hướng dẫn HS thực hiện nhiệm vụ để củng cố kiến thức. HS trao đổi với nhau và hoàn thành nhiệm vụ.

+ Nơi phân bố của rừng nhiệt đới: trải từ vùng Xích đạo đến hết vành đai nhiệt đới ở cả bán cầu Bắc và bán cầu Nam.

+ Rừng nhiệt đới có cấu trúc nhiều tầng, nhiều loài thân gỗ, dây leo chằng chịt, phong lan, tầm gửi; động vật rất phong phú, nhiều loài sống trên cây, leo trèo giỏi như khỉ, vượn,...

+ Sự khác nhau của rừng nhiệt đới gió mùa so với rừng mưa nhiệt đới: ít tầng hơn, phần lớn cây trong rừng bị rụng lá về mùa khô, rừng thoáng và không ẩm ướt bằng rừng mưa nhiệt đới.

Lưu ý: phần này GV có thể tổ chức cho HS làm việc theo nhóm, mỗi nhóm nghiên cứu về một kiểu rừng, sau đó lên bảng hoàn thành bảng so sánh về đặc điểm của hai kiểu rừng về: điều kiện khí hậu, thực vật, động vật,...

Mục 2. Bảo vệ rừng nhiệt đới

– Phần vai trò của rừng nhiệt đới: GV yêu cầu HS đọc thông tin cùng với hiểu biết của cá nhân hoặc thông tin được phát trong video ở đầu bài học để nêu vai trò của rừng nhiệt đới đối với con người, tự nhiên, sau đó GV tổng kết và chốt kiến thức.

– Biện pháp bảo vệ rừng nhiệt đới: GV tổ chức một cuộc thảo luận cả lớp về các biện pháp, hành động nhằm bảo vệ rừng nhiệt đới. Cả lớp sẽ đưa ra ý kiến đóng góp, GV tổng hợp và chốt lại kiến thức.

+ Biện pháp bảo vệ: nghiêm cấm khai thác ở những khu vực rừng phòng hộ, rừng đặc dụng, rừng nguy cấp, phân công khu vực bảo vệ, tuyên truyền về tầm quan trọng của rừng, sử dụng sản phẩm từ rừng tiết kiệm và hiệu quả, không đốt rừng làm nương rẫy,...

3. Luyện tập và vận dụng

Câu 1. Rừng nhiệt đới phân bố ở khu vực có nhiệt độ cao, độ ẩm lớn, lượng mưa nhiều là điều kiện rất thuận lợi cho các loài thực vật phát triển. Vì vậy, rừng có nhiều tầng, tầng dưới là cây bụi, tầm gửi, phong lan, dây leo,... là những cây chịu bóng, các tầng cao hơn là các cây thân gỗ,...

Câu 2. Ở nước ta, kiểu rừng nhiệt đới gió mùa chiếm ưu thế. Tùy thuộc vào lượng mưa và sự phân bố mưa sẽ có đặc điểm khác nhau. Ở vùng mưa nhiều, rừng có khá nhiều tầng, trong rừng có một số cây rụng lá vào mùa khô. Ở nơi ít mưa có đồng cỏ nhiệt đới. Ở vùng ven biển có rừng ngập mặn.